

DMS OP DE LEIDSE STERREWACHT

Marc de Lignie

Op 18 en 19 november 1988 werden weer de Landelijke Sterrenkijkdagen georganiseerd. Op initiatief van de vakgroep Sterrenkunde van de Rijksuniversiteit Leiden werd daarom de oude Leidse Sterrenwacht voor het publiek opengesteld. Bij de organisatie van het geheel werden ook de amateur verenigingen, die in Leiden actief zijn op het gebied van sterrenkunde, betrokken. Dit zijn de Werkgroep Leidse Sterrenwacht, de Leidse Weer- en Sterrenkundige Kring (LWSK) en de Dutch Meteor Society.

De Leidse Sterrenwacht werd in 1861 gebouwd onder de stuwende leiding van Frederik Kaiser. Tot 1974 vormde het gebouw het werkterrein van de vakastronomen, waarna deze laatste samen met een deel van de vakgroep Natuurkunde de wijk namen naar het Huygens Laboratorium. Het instrumentarium wordt tegenwoordig alleen nog gebruikt door sterrenkunde studenten en amateur astronomen. Het beheer ervan kwam in 1982 dan ook in handen van de hiervoor opgerichte NVWS Werkgroep Leidse Sterrenwacht. Ook de LWSK is in de Leidse Sterrenwacht gehuisvest en houdt zich meer met de gebruikelijke activiteiten van een NVWS-afdeling bezig.

En in dit NVWS bastion was ook de DMS aanwezig, niet-tegenstaande de wat minder hartelijke relatie tussen beiden in het verleden. De totstandkoming van deze samenwerking is voor een groot deel de verdienste van Peter Jenniskens geweest in zijn dubbelrol als DMS 'er en public relations man van de vakgroep sterrenkunde. De open dagen hebben aangetoond dat een dergelijke samenwerking zeker in het voordeel van het publiek heeft gewerkt.

De Sterrenwacht was beide avonden en zaterdag 's middags geopend. Ondanks dat het grootste deel van de tijd de hemel bewolkt was, kwamen toch in totaal zo'n 600

bezoekers opdagen. De bezoekers kregen een lezing van V.Icke, een film en een videopresentatie voorgeschoteld. Daarnaast waren de grote telescopen te bezichtigen – natuurlijk hét hoogtepunt voor de meeste mensen – en werden de diverse activiteiten op de Sterrenwacht belicht. In de ruime entree van de Sterrenwacht was de DMS stand ingericht die bestond uit een posterwand en de gebruikelijke verkoop tafel. Een deel van de posters werd speciaal voor deze gelegenheid op vakkundige wijze door Hans Betlem gemaakt. Maarten Wiertz en Marc de Lignie vormden de bemanning van de stand.

Ook werden de bezoekers van een boekwerkje voorzien, waarin de diverse sterrenkundige activiteiten in Leiden nog eens overzichtelijk werden uiteengezet. Het boekje werd samengesteld door Peter Jenniskens, die in zijn eerder genoemde functie nog duizend andere organisatorische klusjes opknapte.

Het publiek bleek zeer geïnteresseerd in het meteorwerk. In vergelijking met andere gelegenheden was de basiskennis van het publiek op sterrenkundig gebied ruim, hetgeen natuurlijk niet zo vreemd is in een stad met zoveel sterrenkundige activiteit. Het voordeel hiervan was dat de verichtingen van de meteorwaarnemer vaak in wat meer detail uitgelegd konden worden dan gebruikelijk. Ook waren er de bekende taferelen als het tienjarige jongentje, dat enthousiast meewerkte bij het geven van uitleg aan zijn vader; en de dame op leeftijd die naar Zuid-Frankrijk ging verhuizen, waar de hemel zo helder schijnt te zijn, die vroeg of een Celestron C8 niets voor haar zou zijn.

Het geheel kan dus zeker geslaagd genoemd worden en past in de serie van presentaties die in het verleden zijn georganiseerd om het DMS werk meer bekendheid te geven. •

Marc de Lignie geeft text en uitleg bij de posterpresentatie op de open dag van de Leidse Sterrenwacht op 19 November 1988.

